

De fascistiska ledarna är skickliga på att utnyttja folkliga känslor och övertygelser, skriver Stefan Swärd. Bilden: President Donald Trump signerar en presidentorder om att benåda 1500 deltagare i 6 januariattacker 2020. FOTO: EVAN VUCCI

Fascistisk utveckling under Trumps ledning

Samarbetet och utnyttjandet av religionen är typiskt för fascistiska ledare, och används aktivt för att förstärka och legitimera den politiska makten, skriver Stefan Swärd.

Osäkerhet och oro präglar stora delar av vår värld i dag. Ett av de allvarligaste tendenserna är utvecklingen mot allt fler och mer tydligt fascistiska styrelseformer, också i demokratiska och frihetliga västvärlden.

Jag använder begreppet fascism för att försöka hitta en gemensam nämnare som karakteriserar denna oroande utveckling. De fascistiska staterna hittar beröringspunkter med varandra oavsett stora olikheter när det gäller religion, statlig styrning eller historia.

Fascism kan uttryckas på olika sätt och är i dag annorlunda jämfört med 1930-talet. Det finns vissa gemensamma nämnare. Det finns både vänsterfascism och högerfascism. I vår värld i dag är Kina, Iran, Turkiet, Nordkorea och Ryssland några tydliga exempel på fascistiska stater.

FASCISMEN PRÄGLAS AV att det totalitära partiet och ledaren till varje pris vill hålla sig kvar vid makten och vill gripa makten med otydligheter. I vissa fall kan man tillåta demokratiska val men då under kontrollerade former.

Den fascistiske ledaren arbetar för att manövrera bort politiska motståndare, i värsta fall genom

mord. Ofta genom juridiska processer.

Den fascistiske ledaren vill ha kontroll över domstolar och medier, motarbetar självständiga domstolar och självständiga medier som kritiskt granskar den politiska makten.

FASCISMEN ÄR OFTA rasistisk och vill gynna vissa folkslag och grupper i samhället. I vissa fall är den utrikespolitiskt expansionistisk och vill lägga under sig andra länder.

Nazisternas politik under trettioåret är ett paradexempel liksom Putins ambitioner att lägga under sig länder och underkänna Ukrainas existensberättigande. Trumps tal om att lägga under sig Kanada och Grönland är fascistiska idéer.

FASCISTISKA LÄNDER KAN ha mycket olika profil men hittar ändå varandra i samarbete, den totalitära ideologin och ledarskapet blir det som förenar. Därför lutar sig den ortodoxe kristne Putin mot det ateistiska Kina och det islamistiska Iran.

Därför uttrycker sig Trump mer välvilligt om Putin och Orban än om Västeuropas demokratiska ledare. Därför vill Trumps högra hand Elon Musk stötta det rysk-vänliga och nazivänliga Alternative für Deutschland. Därför talar

Orban i Ungern mer väl om Putin än sina kolleger inom EU. Därför kunde Hitler och Stalin samarbeta aktivt under en period.

DE FASCISTISKA LEDARNA är skickliga på att utnyttja folkliga känslor och övertygelser. Samarbetet och utnyttjandet av religionen är typiskt, och används aktivt för att förstärka och legitimera den politiska makten.

Kina har gjort ateismen till statsreligion. I Iran och Turkiet är det islam, hos Ryssland är det den rysk-ortodoxa kyrkan. I Hitler-Tyskland avskaffade man inte religionen men stöpte om lutherska kyrkan till att bli en nazivänlig kyrka. Att vara kristen och erkänna Hitlers ledarskap gick hand i hand för den nya kyrkan.

För vissa evangelikaler i USA går politik och religion på liknande sätt hand i hand och de

ser inga problem med att säga att "Jesus är min kung och Trump är min president".

FASCISTLEDARNA använder lögnen som politiskt verktyg. De är äkta sanningsrelativistiska postmodernister. Vad som är rätt och sant är inte det viktiga, det avgörande är vad som gynnar deras makt.

Fascismen handlar varken om höger eller vänster. Den kan komma i olika skepnader. Den vänsterinspirerade woke-ideologin i väst kan i vissa lägen visa fascistiska tendenser. Vänstervägen under sent 60-tal och tidigt 70-tal var påtagligt fascistisk och hyllade totalitära massmördare som Mao och Lenin. Dagens politiska vänster har ofta varit mycket accepterande till den islamistiska fascismen.

Ett land rör sig i riktning mot fascismen om man vill öka den politiska styrningen av domstolar, av medier och förföljer politiska motståndare. När religion och politisk makt sammanblandas och man använder religionen för att öka den politiska styrningen. När ledare visar auktoritära och totalitära tendenser. Att inte acceptera demokratiska spelregler och legitima val.

Det mest chockerande just nu är den fascistiska utvecklingen i det republikanska partiet i USA under

Trump's ledning, vilket jag lyft i en tidigare debattartikel. Trumpismen är både en ny religion och en ny politisk riktning.

Den retorik Trump använder när han talar om att massdeportera illegala invandrare påminner åtminstone mig om nazisternas retorik om önskade judar och romer under 30-talet. Självklart kan man inte jämföra situationerna rakt av, men man ska också komma ihåg att händelserna i Tyskland inte började med Auschwitz.

Trump's tal om Kanada som en 51:a delstat, påminner inte det om Hitlers "Anschluss"-politik på 30-talet? Och att tala om medierna som folkets fiender – det gjorde också Lenin.

Om det amerikanska justitiedepartementet nu kommer användas för att komma åt Trumps motståndare och om pöbeln som stormade Kaptiolium kommer att släppas ur fängelserna och massdeportationerna genomföras utan urskilning – då har Kina, Iran, Ryssland, Ungern fått en till fascistbundsförvant.

BIBELN TALAR OM antikrist som ett totalitärt system. Det fascistiska systemet är antikristligt. Redan i dag lever stora delar av vår värld under ett antikristligt styre.

STEFAN SWÄRD, fil dr i statskunskap, författare och pastor